

לוח 1: שלושת סוגי הניכור ההורי והנתק – מאפיינים

כשלים בתפקוד ההורה המנותק	חרדה וסימביוזה	זעם נרקסיסטי	
<ol style="list-style-type: none"> 1. נטייה לביקורתיות 2. גוננות יתר על הילדים ותפיסה עצמית כ"מושיע" 3. חוסר הפרדה בין היחידה ההורית לילדים והזדהות יתר עם עמדת הילדים 4. טובת הילדים עומדת לנגד עיניו 	<ol style="list-style-type: none"> 1. לרוב אישה 2. חרדה גבוהה וחשיבה קטסטרופלית 3. גוננות יתר כהורה, במיוחד כלפי אחד הילדים 4. רמת מובחנות נמוכה וקושי בנפרדות 5. המוקד הוא הילדים ולא בן הזוג 6. נוקשות מחשבתית ופערים בתפיסות חינוכיות 7. קושי בהצבת גבולות ובהפעלת סמכות הורית 	<ol style="list-style-type: none"> 1. לרוב גבר 2. ציר אישיות נרקסיסטי/אנטי-סוציאלי 3. דפוס של שליטה וכוחניות בזוגיות 4. עיסוק אובססיבי בבת/בן הזוג ופחות בילדים 5. רמת מובחנות נמוכה וקושי בהפרדה בין הקונפליקט הזוגי למערכת ההורית 6. הצגת עמדה קורבנית 7. ניהול מאבק משפטי וכלכלי 8. הורות טוטאלית וקבלה טוטאלית של דרישות הילדים 	<p>מאפייני ההורה המנכר/ מועדף</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. תוקפנות ואימפולסיביות 2. נוקשות 3. חודרנות 4. הזנחה 5. חוסר רגישות לילדים 6. חוסר מחויבות כהורה 7. חוסר יציבות 	<ol style="list-style-type: none"> 1. נוקשות מחשבתית 2. חרדה ביחס למקומו ההורי וצורך מוגבר בהכרה ביכולותיו ההוריות 3. הגברת רמת המעורבות ההורית לאחר הפרידה 4. הצגת עמדה קורבנית 	<ol style="list-style-type: none"> 1. לרוב אישה 2. דפוס של חולשה ותלות בזוגיות 3. יזם את הפרידה לאחר שעבר תהליך של התחזקות והעצמה אישית 4. תפקוד הורי תקין בטרם הפרידה 5. קושי בהתגמשות למציאות החדשה שנוצרה 	<p>מאפייני ההורה המנוכר/ מנותק</p>

כשלים בתפקוד ההורה המנותק	חרדה וסימביוזה	זעם נרקסיסטי	
<p>1. ההורה המנותק מתנהג באופן לא מותאם לצורכי הילדים.</p> <p>2. ההורה המועדף מביע כעס ותסכול כלפי המנותק ורצון לגונן על הילדים.</p> <p>3. ההורה המנותק מתקשה לראות את חלקו בנתק ומאשים את ההורה המועדף בניכור.</p> <p>4. ההורה המועדף חש תסכול שההורה המנותק אינו לוקח אחריות על מעשיו.</p>	<p>1. ההורה המנכר חרד, ולכן פולש למרחב של המנוכר ומנסה למנוע ממנו מעורבות בהחלטות בנוגע לילדים.</p> <p>2. ההורה המנוכר מרגיש איום על מקומו ההורי, מנסה למדר את המנכר כשהילדים אצלו ומערים קשיים בדבר החלטות משותפות.</p> <p>3. החרדה וחוסר האונים של המנכר גואים, והרצון להרחיק את הילדים מהמנוכר מתגבר.</p>	<p>1. ההורה המנכר מרגיש פגוע ונטוש, כואב את הפרידה ומחפש דרך להחזיר אליו את השליטה.</p> <p>2. ההורה המנוכר מנסה להמשיך בחייו מבלי להיות תלוי כבעבר בהורה המנכר או מושפע ממנו.</p> <p>3. הפגיעות של ההורה המנכר מתעצמת לנוכח התחזקותו של המנוכר, והוא הופך נקמני ופוגעני עוד יותר.</p>	הדינמיקה במשפחה
<p>1. הוכחת הורותו המתפקדת</p> <p>2. רצון לגונן על הילדים מפגיעה</p> <p>3. הענשת ההורה המנותק</p>	<p>1. הרגעת החרדה</p> <p>2. קשיי נפרדות</p> <p>3. צורכי שליטה</p> <p>4. שינוי בנסיבות כטריגר להתעוררות תחושות החרדה</p>	<p>1. נקמה ורצון להציל את הכבוד האבוד</p> <p>2. החזרת השליטה</p> <p>3. השגת תמיכה, חמלה והזדהות מצד הילדים</p> <p>4. שינוי בנסיבות כטריגר להתעוררות הפגיעות הנרקסיסטית</p>	המנוע לניכור
<p>1. ההורה המנותק מתנהל באופן לא מותאם, מאכזב ופוגע.</p> <p>2. הילדים פגועים וההורה המועדף מעצים את הפגיעה.</p> <p>3. הילדים מביעים כעס ובמקרי קיצון אף מנתקים קשר.</p> <p>4. ההורה המועדף מעצים את תגובות הילדים ומגבה את רצונם להתנתק.</p>	<p>1. הילדים חשופים לקונפליקט מתמשך בין ההורים, ומועברים אליהם מסרים גלויים או סמויים נגד ההורה המנוכר.</p> <p>2. הילדים מזדהים עם ההורה המנכר והתנהגותם הופכת מתריסה, מתנגדת או אלימה כלפי ההורה המנוכר.</p> <p>3. ההורה המנוכר עשוי להגיב באופן לא מותאם, בשל חוסר אונים וקושי להסתגל למצב החדש ולהתמודד עם תוקפנות מצד הילדים</p> <p>4. התנהגותו הלא מותאמת של ההורה המנוכר מספקת לילדים הוכחות לכאורה לטענות ההורה המנכר, ומחזקת אותן.</p>	<p>1. הילדים חשופים לקונפליקט מתמשך בין ההורים, ומועברים אליהם מסרים גלויים או סמויים נגד ההורה המנוכר.</p> <p>2. הילדים מזדהים עם ההורה המנכר והתנהגותם הופכת מתריסה, מתנגדת או אלימה כלפי ההורה המנוכר.</p> <p>3. ההורה המנוכר עשוי להגיב באופן לא מותאם, בשל חוסר אונים וקושי להסתגל למצב החדש ולהתמודד עם תוקפנות מצד הילדים</p> <p>4. התנהגותו הלא מותאמת של ההורה המנוכר מספקת לילדים הוכחות לכאורה לטענות ההורה המנכר, ומחזקת אותן.</p>	תהליך הניכור/ הנתק

לוח 2: שלושת סוגי הניכור ההורי והנתק – דגשים לטיפול

כשלים בתפקוד ההורה המנותק	חרדה וסימביוזה	זעם נרקסיסטי	
<p>1. סיוע להורה להכיר בקושי עמו מתמודד ההורה המועדף</p> <p>2. קבלת הקשיים התפקודיים של ההורה המנותק</p> <p>3. התמקדות בצורכי הילדים</p> <p>4. הכוונה לשינוי במסר המועבר לילדים</p> <p>5. הכוונה לתקשורת ישירה עם ההורה המנותק</p> <p>6. עבודה על סמכות והצבת גבולות</p>	<p>1. הכרה בחרדה, וניסיון להפחית אותה</p> <p>2. הבנת תפקיד הדינמיקה ההורית</p> <p>3. הגמשת דפוסים נוקשים</p> <p>4. הכוונה לתקשורת ישירה עם ההורה המנוכר</p> <p>5. עבודה על מובחנות בין היחידה ההורית לילדית</p> <p>6. הסתייגות ברורה מכל ביטוי של הסתה וניכור, והתערבות סמכותית על פי הצורך</p>	<p>1. הכרה בתפקוד ההורי ובטיב הקשר עם הילדים</p> <p>2. יצירת ברית טיפולית והתייחסות לקושי שלו לבטוח בתהליך</p> <p>3. סיוע לעיבוד האובדן והפרידה ומתן תוקף לקושי</p> <p>4. עבודה על מובחנות בין היחידה ההורית לילדית ובין שני ההורים</p> <p>5. הצבת גבולות ברורים ביחס לתוכן הטיפול</p> <p>6. איסור הסתה והכוונה לתקשורת ישירה עם המנוכר</p> <p>7. טיפול סמכותי ומעורבות בית המשפט</p>	<p>דגשים לטיפול בהורה המנוכר/מועדף</p>
<p>1. עידוד ללקיחת אחריות על הכשלים בתפקוד</p> <p>2. עבודה על שיפור התפקוד ההורי</p> <p>3. הכוונה לתקשורת ישירה עם ההורה המועדף</p> <p>4. הכוונת ההורה להבהיר לילדים בעקביות שהוא אינו מתכוון לוותר עליהם</p>	<p>1. הכרה בתפקודו ההורי</p> <p>2. הבנת תפקיד הדינמיקה הזוגית</p> <p>3. הגמשת דפוסים נוקשים</p> <p>4. הכוונה לתקשורת ישירה עם ההורה המנוכר</p> <p>5. הכוונת ההורה להבהיר בעקביות לילדים שהוא אינו מתכוון לוותר עליהם</p>	<p>1. הורדת גובה הלהבות</p> <p>2. הנחיה לתקשורת ישירה עם ההורה המנוכר</p> <p>3. חיזוק התפקוד ההורי וגילוי גמישות ביחס למציאות המשתנה</p> <p>4. הכוונת ההורה להבהיר לילדים בעקביות שהוא אינו מתכוון לוותר עליהם</p>	<p>דגשים לטיפול בהורה המנוכר/מנותק</p>

כשלים בתפקוד ההורה המנותק	חרדה וסימביוזה	זעם נרקסיסטי	
<p>1. קיום מפגשים משותפים על מנת לעזור להורה המנותק להבין את צרכי הילדים</p> <p>2. סיוע להורה המועדף להשלים עם קשיי התפקוד האובייקטיביים של ההורה המנותק</p> <p>3. פיתוח אמון ודרכי תקשורת ישירה בין ההורים כדי לסייע להורה המועדף לגבות את הקשר של הילדים עם ההורה המנותק</p>	<p>1. קיום מפגשים משותפים של ההורים בהקדם האפשרי, לאחר שנוצר אמון בסיסי של כל אחד מההורים עם המטפל</p> <p>2. הפחתת העמימות והחרדה והפערים בין ההורים על ידי יצירת דרכי עבודה משותפות של שניהם וחזוק התקשורת ביניהם.</p> <p>3. סיוע להורים להבין את הדינמיקה ביניהם וכיצד היא מחריפה את הקונפליקט</p> <p>4. עידוד ההורה המנכר לגבות את הקשר של הילדים עם ההורה המנוכר</p>	<p>1. בחינת העיתוי המתאים למפגשים משותפים</p> <p>2. עריכת חוזה משותף לקראת הפגישה, העוסק בצרכי הילדים ובאופני התקשורת בין ההורים</p> <p>3. עידוד ההורה המנכר לגבות את הקשר של הילדים עם ההורה המנוכר</p>	<p>דגשים להתערבות משותפת עם שני ההורים</p>
<p>1. יצירת מובחנות בין ההורה לילדיו ועבודה על גבולות, סמכות הורית והיררכיה</p> <p>2. סיוע להורה להכיר בצורך של הילדים בקשר עם ההורה המנותק</p> <p>3. סיוע להורה לתווך לילדים את הקשיים התפקודיים של ההורה המנותק</p>	<p>1. יצירת מובחנות בין ההורה לילדיו ועבודה על גבולות, סמכות הורית והיררכיה</p> <p>2. סיוע להורה להכיר בצורך של הילדים בקשר עם ההורה המנוכר</p> <p>3. הכוונת ההורה לשדר לילדים כי הוא פחות חרד כיום מפגיעה של ההורה המנוכר בהם</p>	<p>1. יצירת מובחנות בין ההורה לילדיו ועבודה על גבולות, סמכות הורית והיררכיה</p> <p>2. סיוע להורה להכיר בצורך של הילדים בקשר עם ההורה המנוכר</p> <p>3. הכוונת ההורה לשדר לילדים בבירור כי הוא מגבה את הקשר שלהם עם ההורה המנוכר</p>	<p>דגשים למפגשים משפחתיים עם הורה מנכר/ מועדף</p>

כשלים בתפקוד ההורה המנותק	חרדה וסימביוזה	זעם נרקסיסטי	
<p>1. סיוע להורה לתת מקום לפגיעה שהילדים חווים סביב הקשר עם ההורה המנותק וחידוד הציפיות ממנו</p> <p>2. סיוע להורה להיות קשוב לילדיו, להביע אחריות ואף חרטה במידה שפגע בהם, ולהיעזר בטיפול לשם יצירת דפוסים הוריים מותאמים לצורכיהם</p> <p>3. סיוע לילדים להשלים עם כשלים אובייקטיביים של ההורה</p>	<p>1. סיוע להורה להכיר בקשיים שחווים הילדים עקב הקונפליקט והנתק</p> <p>2. הכוונת ההורה לגלות גמישות והבנה למורכבות המצב עבור הילדים ולשדר להם שלא מוותר עליהם</p> <p>3. ביסוס מערכת היחסים של ההורה עם הילדים, לאחר נתק ממושך או מעורבות פחותה שלו בחינוכם בעבר</p>	<p>1. סיוע להורה להכיר בקשיים שחווים הילדים עקב הקונפליקט והנתק</p> <p>2. סיוע להורה להכיר בכאב ובכעס המופנה כלפיו בשל פירוק המשפחה או הנטישה שלו</p> <p>3. הכוונת ההורה לגלות גמישות והבנה למורכבות המצב עבור הילדים, ולשדר להם שלא מוותר עליהם</p>	<p>דגשים למפגשים משפחתיים עם הורה מנוכר/ מנותק</p>